

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 361
van **ROBRECHT BOTHUYNE**
datum: 13 februari 2020

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Beleidsplan 'STEM-academie in elke gemeente' - Implementatie

In de beleidsnota Economie, Wetenschapsbeleid en Innovatie 2019-2024 stelt de minister onder de titel 'Een STEM-academie in elke gemeente' het volgende: "We investeren in activiteiten buiten het schoolcurriculum om kinderen en jongeren in contact te brengen met STEM. Voor de uitrol van deze activiteiten wordt actief ingezet op het betrekken van het bedrijfsleven en de lokale besturen. De prioriteit ligt op een volwaardig aanbod overal in Vlaanderen voor jongeren tussen 8 à 14 jaar. Naast op techniek en wetenschap ligt de inhoudelijke klemtoon ook op digitale competenties en coderen. We bekijken hoe we ook de gemeenten sterker kunnen stimuleren om kwaliteitsvol aanbod te voorzien."

1. Hoe ziet de minister dit concreet qua implementatie, timing, budget enzovoort?
2. Wat zijn de concrete doelstellingen van de STEM-academie (STEM: Science, Technology, Engineering and Mathematics)?
3. Op welke wijze (criteria) wordt geëvalueerd en wat is de timing?
4. Welke gemeenten komen wanneer in aanmerking?
5. Zijn er reeds gemeenten die een STEM-academie hebben? Zo ja, welke, op welke punten richten zij zich, wat is de timing en het budget?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 361 van 13 februari 2020

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

1. De STEM-academies zijn geen nieuw gegeven en zijn al sterk vertegenwoordigd in het veld. Er zijn al tal van gemeenten waar STEM-activiteiten in de vrije tijd via een STEM-academie plaatsvinden. Het is dan ook vooral de bedoeling om deze werking verder te ondersteunen en uit te rollen.

De STEM-academie werking vloeit voort uit de inventarisatie die Technopolis FTI uitvoerde, op vraag van het departement Onderwijs en Vorming, voor de periode van 1/1/2014 tot 30/6/2014 rond STEM-initiatieven in de vrije tijd. Zij verenigden deze activiteiten in een netwerk en maakten een website om het aanbod breder bekend te maken bij de doelgroep. Bij de start in februari 2014 waren er 24 STEM-Academies geregistreerd. Eind 2019 waren al 129 organisaties erkend als STEM-academie.

In 2018 werd de regie van dit netwerk overgedragen aan VLAIO. In overleg met de STEM-academies en andere stakeholders zorgde VLAIO voor een doorontwikkeling van het opgezette STEM-academie en werkte een driedig systeem uit:

- Het 'zaainiveau', met soepele beperkte subsidiering voor kleinschalige initiatieven waarbij experimenteren en innoveren aangemoedigd wordt.
- Regionale partnerschappen, met lead organisaties die de samenwerking in de zogenaamde quadruple helix (lokale overheden, bedrijven, kennisinstellingen en jongeren) organiseren, waarbij een Vlaams brede spreiding van STEM academies wordt beoogd.
- Grote Vlaamse spelers zoals Technopolis, strategische onderzoekscentra,... met een structurele financiering van de Vlaamse overheid in het breder kader van wetenschapscommunicatie met een specifieke focus op STEM, waarbij kennis en ervaring wordt gedeeld.

Dit driedig systeem zorgt ervoor dat er voldoende ruimte is voor diversiteit maar dat er ook sterkere en grotere partners aanwezig zijn die in partnerschap een push kunnen geven tot het uitrollen van een groter lokaal aanbod.

Voor het zogenaamde 'zaainiveau' wordt een nieuw subsidiesysteem uitgewerkt, dat de last voor de STEM-academie die subsidies aanvraagt, zal verlichten. Het budget voor 2020 werd hiervoor nog niet bepaald maar in 2019 werd hiervoor 500.000 euro voorzien. De verwachting is om evenveel budget ter beschikking te stellen in 2020.

Daarnaast werden in 2019 middelen toegekend aan verschillende STEM-partnerschappen, die worden gecoördineerd door STEM-academies. Deze partnerschappen hebben een tweeledig opdracht, zowel ondersteuning naar samenwerking als organisatie van (nieuwe) activiteiten. Deze partnerschappen zijn het aanspreekpunt voor de gemeentes die STEM-activiteiten in de vrije tijd willen organiseren. Meer informatie over deze partnerschappen kan gevonden worden op de website van VLAIO: <https://www.vlaio.be/nl/andere-doelgroepen/stemvlaio/stem-partnerschappen/stem-partnerschappen>. De middelen die in 2019 werden toegekend, werden toegekend voor een projectduur van 2 jaar.

In 2020 worden opnieuw extra middelen vrijgemaakt om via het concept 'STEM-partnerschappen' nieuwe impulsen te geven aan STEM-activiteiten die in een vrije tijdscontext een verrijking moeten zijn voor het aanbod in elke gemeente. Het budget dat hiervoor wordt vrijgemaakt is nog niet bepaald maar zal waarschijnlijk opnieuw 2 miljoen euro bedragen.

2. Bij de opstart van het STEM-academie netwerk door Technopolis FTI werden volgende omschrijving van een STEM-academie opgesteld:

STEM-academies zijn organisaties die activiteiten inrichten:

- rond STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics),
- buiten de schooluren,
- voor kinderen en jongeren tussen 5 en 18 jaar.

Met als doel ieder kind in Vlaanderen de kans te bieden in zijn/haar omgeving STEM te beleven in de vrije tijd.

In samenspraak met de STEM-academies zelf en met experts heeft VLAIO deze criteria kritisch geëvalueerd. Er zal in de loop van 2020 een nieuwe erkenningsprocedure worden gelanceerd. Dit om in te spelen op de vraag om de kwaliteit van de STEM-academies voldoende te bewaken en de doelstellingen zo helder mogelijk te formuleren.

3. De criteria die initieel werden gebruikt om op te volgen en ondersteuning uit te betalen was gebaseerd op het aantal uren dat kinderen effectief STEM-activiteiten volgden, de zogenaamde KIND-uren. Daarnaast zat in het systeem ook geen stimulans om als organisatie meerdere gemeenten te ondersteunen. Het nieuwe subsidiesysteem dat in het voorjaar zal worden uitgerold voor het zogenaamde 'zaai-niveau' moet vooral met dit laatste rekening houden. Met andere woorden er zal een systeem worden ontwikkeld waarin het aanbod gebaseerd is op de vraag van de gemeenten.
4. Een gemeente komt niet op zichzelf in aanmerking voor subsidies maar kan een beroep doen op de organisaties en partnerschappen die VLAIO ondersteunt. Zo maakten in 2019 al 162 gemeentes gebruik van de ondersteuning die STEM-academies gaven via de subsidies op het zaai-niveau. De nieuwe ondersteuning die VLAIO uitwerkt zal nog meer aandacht hebben voor ondersteuning van de gemeenten bij het opzetten van een STEM-traject in hun gemeente.
5. Voor het jaar 2019 werd er steun verleend aan de STEM-academies via het hierboven vermeldde subsidiesysteem. In kader van de partnerschappen is nog geen rapportage gebeurd waardoor er nog geen zicht is op de gemeentes die via hen een STEM-traject hebben opgezet in de vrije tijd.

Met betrekking tot de ondersteuning voor het 'zaai-niveau' werd 2019 opgedeeld in 2 periodes namelijk:

- periode 1: van 1 januari 2019 t.e.m. 30 juni 2019
- periode 2: van 1 juli 2019 t.e.m. 31 december 2019.

De STEM-academies die in deze periodes STEM-activiteiten organiseerden, konden hiervoor financiële ondersteuning aanvragen.

Voor periode 1 werden er effectief 122 unieke gemeentes bereikt. In het totaal werd een budget van € 173.120,32 voor periode 1 toegekend aan de STEM-academies om de verschillende trajecten binnen deze gemeente uit te rollen.

In periode 2 werd door de STEM-academies vooropgesteld dat er 81 gemeentes worden bereikt en werd hiervoor een periode toegekend van 152.434,46 euro aan de STEM-academies.

Ondanks het feit dat er meer gemeentes werden bereikt werden er in de tweede periode minder subsidies toegekend. Dit is omwille van de in vraag 3 vermelde criteria waarbij enkel gekeken wordt naar het aantal uren waarin een kind effectief rond STEM werkt.